

E. Morawiec

Konferencja poświęcona problematyce filozoficzno-teologicznej pism św. Bonawentury

Studia Philosophiae Christianae 7/1, 305-307

1971

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez **Muzeum Historii Polski** w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

muje zagadnienia stanowiące rezultaty tłumaczeń mitologicznych i próbuje je uobiektywizować. Stanowi więc dziedzinę poznania, której przedmiotem nie jest rzeczywistość, lecz jej mistyczna interpretacja. Druga natomiast tj. filozofia jako teoria bytu, rozpatruje strukturę bytu w aspektach, które pełnią funkcję podstw bytowych każdego przejawu rzeczywistości. Filozofię zaś pojętą w sensie teorii doświadczenia rozumie się tu jako analizę zmierzającą do wyjaśnienia danych empirycznych wyrażonych w odpowiednim porządku.

Wyżej wymienione prelekcje stały się podstawą do długiej i bogatej w oryginalność rozwiązań, dyskusji. Szczególnie podkreśla się wartość wypowiedzi dyskusyjnych M. Ferdinanda Urlicha prof. Uniwersytetu w Monachium. Uczestnicy zjazdu mieli przeto możliwość zapoznania się z bogatą i ciekawą problematyką filozoficzną, o którą potracono z okazji wygłaszanych odczytów.

E. Morawiec

KONFERENCJA POŚWIĘCONA ŚW. BONAWENTURZE

Orsay, 9—12 września 1968 r.

W roku 1974 przypada siedemsetletnia rocznica śmierci św. Bonawentury. Fakt ten stał się powodem do zorganizowania, po zakończeniu obrad Międzynarodowego Kongresu Filozoficznego w Wiedniu, który trwał od 2—9 września 1968 r. specjalnej konferencji poświęconej filozofii średniowiecznej, a specjalnie filozofii Bonawentury. Konferencja trwała trzy dni. Udział w niej wzięło około czterdzieści osób. Wszyscy rekrutowali się z uczestników wspomnianego Międzynarodowego Kongresu Filozoficznego. Spotkanie to odbyło się w Orsay w dniach 9—12 września 1968 r. Organizatorem tej konferencji był kierownik Komitetu specjalnie powołanego dla zorganizowania obchodów siedemsetlecia śmierci św. Bonawentury, O. P. J. G. Bougeol.

W obradach wzięli udział przedstawiciele następujących dyscyplin naukowych: historii, filozofii, historii filozofii, teologii oraz ascetyki. Uczestnicy prezentowali się z różnych krajów: Niemiec, Belgii, Kanady, Stanów Zjednoczonych, Francji, Włoch, Portugalii i Szwecji. Kolokwium miało charakter międzynarodowy.

Na tematykę kolokwium składały się sprawy związane z organizacją rocznicy śmierci św. Bonawentury, oraz prezentowanie zagadnień czysto teoretycznych związanych z nauką św. Bonawentury. Organizacyjnie wyglądało w ten sposób, że co drugie przedpołudnie poświęcono odczytom i dyskusjom teoretycznym. Resztę czasu przeznaczono na sprawy organizacyjne i wypoczynek.

Na program „teoretyczny” konferencji złożyły się liczne odczyty o tematyce bardzo różnorodnej. Poruszono bowiem problemy nie tylko z zakresu teologii św. Bonawentury, lecz także filozofii, historii a nawet metodologii. Dla ilustracji zaprezentuje się niektóre przynajmniej tematy odczytów.

M. Ewert H. Cousius, profesor wydziału teologicznego Uniwersytetu Fordham w Nowym Jorku wygłosił odczyt pt. „La „coincidentia oppositorum” dans la theologie de S. Bonaventure”. Autor odczytu wskazał, że w systemie filozoficzno-teologicznym św. Bonawentury wprawdzie istnieją pewne teorie przeciwstawne sobie, to jednak ich przeciwstawność, nie jest aż tak daleka, aby ich nie można było doprowadzić do jedności. Wiele uwag poświęcił zagadnieniom z zakresu chrystologii. Jacques-Guy Bougerol omówił zagadnienie stosunku poglądów teologiczno-filozoficznych św. Bonawentury do poglądów Pseudo-Dionizego. Wygłosił odczyt pt. „S. Bonaventure et le Pseudo-Denys”. Autor odczytu wykazał zakres wpływu Pseudo-Dionizego na poglądy św. Bonawentury, tak z zakresu teologii, jak i filozofii. Wygłosił nadto myśl iż poprzez Dionizego do doktryn teologicznych i filozoficznych przedostały się poglądy Proclusa i licznych ojców Greckich.

Do problemów filozoficznych nawiązali: L. Veuthey w artykule pt.: „La philosophie chretienne selon S. Bonaventure”; E. Rivera de Ventosa (Salamanque) w odczycie pt.: „Amour personnel et amour impersonnel chez S. Bonaventure”. Filozofię św. Bonawentury z punktu widzenia historycznego przedstawił J. F. Quinn (Toronto) w odczycie pt.: „La caractere historique de la philosophie de S. Bonaventure”. Uzasadniał, nie nową zresztą tezę, że Bonawentura był w kształtowaniu własnych poglądów pod mocnym wpływem Augustyna i ówczesnych neoplatoników. Można odnaleźć także w jego filozofii — twierdził on — elementy arystotelizmu. Zaznaczyło się to zwłaszcza w teorii poznania, która wydaje się być szczególnym połączeniem arystotelizmu z augustynizmem. Składają się na nią arystotelesowska teoria abstrakcji i augustyńska teoria iluminacji. Zagadnienia teoriopoznawcze omówiono w specjalnie przeznaczonym do tego odczycie pt.: „Illumination et certitude chez S. Bonaventure”. Autorem referatu był Th. Crowley. Wskazał on między innymi na nadprzyrodzony charakter iluminacji, wykazując, że zdaniem Bonawentury jest on darem Bożym. Omówił nadto Bonawentury teorię poznania Boga, oraz teorię poznania świata rzeczy realnych. Okazuje się, że według autora, ta ostatnia prezentuje się dwubiegunowo: z jednej strony charakteryzuje ją empiryzm, z drugiej zaś supranaturalizm.

Do odczytów o tematyce metodologicznej zaliczyć można takie jak: „La genèse de la science dans le „De reductione artium ad theologiam” de S. Bonaventure” (J. Goncalves) oraz „Le langage de S. Bonaventure

a Duns Scot" (M. L. Renaud). Ten ostatni poruszał problem stosunków wyrażenia językowych do pojęć, oraz problem samej czynności wyrażania.

Dwie prelekcje wraz z wyświetlaniami przeznaczono omówieniu samego życia i środowiska św. Bonawentury. W pierwszej zaprezentowano „Paryż w czasach św. Bonawentury”, w drugiej natomiast Wielki Konwent. Wygłosił je archiwista prowincji francuskiej O. F. M. O. Christian Eugène. Kolokwium zakończono plenarnym posiedzeniem, w czasie którego omówiono problemy organizacji uczczenia wspomnianej wyżej rocznicy św. Bonawentury.

E. Morawiec